
УДК 378.046.16.026

Максімова І.М.

к.техн.н.

E-mail: maks7511995@gmail.com

Галушчак Л.Б.

викладач першої категорії

E-mail: maks7511995@gmail.com

Дрючило О.А.

методист

E-mail: maks7511995@gmail.com

Могилів-Подільський технологічно-економічний коледж ВНАУ
м. Могилів-Подільський

ТВОРЧА РОБОТА ВИКЛАДАЧА НАД СОБОЮ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ДО ЗАНЯТЬ

Maksimova I. N.

Ph.D. (Techn. sciences)

E-mail: maks7511995@gmail.com

Galushchak L.B.

lecturer of the first category

E-mail: maks7511995@gmail.com

Dryuchylo O.A.

methodist

E-mail: maks7511995@gmail.com

Mohyliv-Podilskyi Technology and Economic College
Mohyliv-Podilskyi

CREATIVE WORK OF TEACHER DURING PREPARATION FOR LESSONS

Анотація

Вступ. Сучасне суспільство ставить якісно нові вимоги до особистості педагога, тому існує потреба у вивченні та усвідомленні історичного досвіду, що дозволить використати ті ідеї, які допоможуть підготувати всесторонньо розвинуту особистість - висококваліфікованого, творчого викладача.

Методи. У статті висвітлені сучасні методики творчого розвитку студентів в Могилів-Подільському технологічно-економічному коледжі Вінницького НАУ.

Результати. В сучасних умовах різкого повороту навчання до творчості, праця викладача стає більш близькою до праці вченого-дослідника. Викладачу тепер потрібна найновіша наукова інформація, суттєві наукові дослідження в різних галузях науки. Без особистої бібліотеки, довідкового апарату, комп'ютерного забезпечення нам, викладачам, не опанувати завдання, що стоять перед освітою.

Перспективи. Викладач повинен виробити собі систему роботи, тобто комплексне розв'язання будь-якого питання, яке здійснювалося з урахуванням сучасних досягнень науки й практики. Досвід передати не можливо. Його треба вивчати. Його неможливо впровадити. Його треба спроектувати в конкретне педагогічне середовище. Такий досвід створюється у процесі творчої праці.

Ключові слова: творчість, педагогічна діяльність, підготовка до занять.

Abstract

Introduction. Modern society puts the new quality requirements for the teacher as an individual, so there is a need to study the historical experience and knowledge that will use those ideas to help prepare comprehensively developed person - highly skilled and creative teacher.

Methods. The article highlights the modern methods of students creative development in Mohyliv-Podilskyi technological and economic college Vinnitsa NAU.

Results. In modern conditions, after the sharp turn to creativity in education, the teachers work becomes more akin to scientific researches. Nowadays teachers need to be aware of the latest researches in various fields of science. The teacher won't be able to overcome the modern challenges in education without the personal library reference system and computer support.

Discussion. The teacher has to develop his own work system based on the achievements of science and technology, that provides a complex solution of any educational problem. Experience cannot be transferred. It must be learnt. It cannot be implemented. It must be designed into a specific pedagogical environment. Such experience arises in the process of creative work.

Keywords: creativity, pedagogical activity, preparation for lessons.

Аннотация

Вступ. Современное общество ставит качественно новые требования к личности педагога, поэтому существует потребность в изучении и понимании исторического опыта, что позволит использовать те идеи, которые помогут подготовить всесторонне развитую личность - высококвалифицированного, творческого преподавателя.

Методы. В статье освещены современные методики творческого развития студентов в Могилев-Подольском технологического-экономического колледже Винницкого НАУ.

Результаты. В современных условиях резкого поворота обучения к творчеству, труд преподавателя становится более близкой к труду ученого-исследователя. Преподавателю теперь нужна самая научная информация, существенные научные исследования в различных областях науки. Без личной библиотеки, справочного аппарата, компьютерного обеспечения нам, преподавателям, не овладеть стоящие перед образованием.

Перспективы. Преподаватель должен выработать себе систему работы, то есть комплексное решение любого вопроса, которое осуществляется с учетом современных достижений науки и практики. Опыт передать невозможно. Его надо изучать. Его невозможно внедрить. Его надо проектировать в конкретное педагогическое среду. Такой опыт создается в процессе творческой работы.

Ключевые слова: творчество, педагогическая деятельность, подготовка к занятиям.

Вступ. Творчість – одне із найзагадковіших явищ у житті кожної людини і суспільства в цілому. Творчість не тільки забезпечує поступальний рух суспільства вперед, розвиток земної цивілізації. Творчість, що може навіть важливіше, з погляду гуманності буття, охороняє людину, творця від стресів, відгороджує від повсякденності, дозволяє зануритися в себе, у свою творчість, черпати в ній сили й натхнення для життя і творчих звершень.

Природа, немов би розумно подбала про те, щоб люди, здатні до нестандартного сприйняття світу, а тому й до забезпечення своїми інноваційними рішеннями і підходами його (світу) відновлення і перетворення, не були розіп'яті і знищені традиційністю і рутинністю, які завжди чинять опір творчості. Люди, здатні до творчості, легко адаптуються в будь-якому соціальному середовищі, життєвій і професійній ситуаціях.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Цій проблемі присвятили свої наукові праці відомі педагоги, вчені, вчителі-практики другої половини ХІХ - 20-х років ХХ ст.: К.Ушинський, М. Пирогов, В.Вахтеров, М.Демков, К.Ільницький, М.Корф, С.Миропольський, С.Русова, Б.Грінченко, О.Барвінський. Підготовка висококваліфікованого, творчого вчителя є провідною темою у працях сучасних

педагогів-науковців: О.Сухомлинської, Н.Дем'яненко, Б.Ступарика, Т.Завгородньої.

Метою і результатом педагогічної творчості є творчий розвиток студентів, який передбачає поступове формування в студентів здатності до творчості – інтегральної якості особистості, що об'єднує спрямованість й мотиви, творчі уміння й психічні процеси, характерологічні якості особистості, які забезпечують людині успіх у творчості і піднімають діяльність людини до творчого рівня. Творчість - необхідна умова становлення самого педагога, його самопізнання, розвитку і розкриття як особистості. Творчість, розвиваючи здібності, формує педагогічну талановитість викладача.

Методологія. У статті висвітлені сучасні методики творчого розвитку студентів в Могилів-Подільському технолого-економічному коледжі Вінницького НАУ.

Результати. На сучасному етапі в навчальних закладах створюються сприятливі умови для розвитку педагогічної творчості викладачів і підвищення на цій основі результативності навчально-виховного процесу. Усе це ставить принципово нові вимоги перед керівниками коледжів щодо розвитку творчого потенціалу педагогічних колективів взагалі і кожного викладача зокрема.

Отже, педагогічна діяльність — це передусім діяльність творча. Без творчості неможливі ні виховний, ні навчальний процеси. Бо подібно до того, як скульптор ліпить свої скульптури, художник пише картини, а ювелір обробляє коштовне каміння, викладач творить нову особистість, яка житиме в цьому суспільстві, стане його невід'ємною часткою.

Підготовка викладача до занять – це нелегкий повсякденний вклад у творчу працю, у якій висвітлюються особливості особи, її знання, переконаність, ерудиція, культура і працелюбність.

Перепробувати десять методів і вибрати свій, переглянути десять підручників чи то методичних порад і не триматися жодного точно – ось єдиний можливий шлях творчо мислячого викладача. Постійно винаходити, вимагати, удосконалювати себе та вдосконалюватися – єдиний курс його повсякденної діяльності.

В народженні заняття ніякий педагогічний підхід або методичний засіб не може бути знайдений раз і назавжди. Творчість викладача полягає саме в тому, щоб він переглядав пройдене, оновлював, доповнював, вносив зміни, навіть, якщо здається, що оновлення нічого не потребує.

У системі підготовки викладача до педагогічної діяльності загалом і підготовки до конкретних занять, які б залишали помітний слід у серцях і розумі вихованців, необхідно володіти науковими основами педагогічної праці. У цьому контексті на перше місце виходить проблема вільного часу. Особливість педагогічної праці полягає в тому, що діяльність викладача не обмежується лише часом, який виділений на проведення занять чи окремих виховних заходів, що регламентовані розкладом. Це лише завершальний акорд педагогічного дійства. Йому передують копітка й наполеглива попередня робота.

На запитання, чого більше всього не вистачає викладачу, кожен творчо працюючий педагог відповідає, що для розв'язання все нових і нових завдань не вистачає передусім часу. Тому педагогові важливо не лише ефективно використовувати робочий час, але й уміло підпорядковувати вільний час своїй професії.

Що треба розуміти під поняттям "вільний час"? **Вільний час** — це органічна частина часу життя і діяльності особистості. Разом з тим значення його в педагогічній діяльності настільки важливе, що нині з усією гостротою постає проблема вільного часу як першочергова.

Завдання викладача – оволодіти всім цим багатством, відібрати з цієї безлічі саме головне, навчитися координувати і концентрувати матеріал у відповідності з потребами студентів, з конкретно навчально-виховною метою даного заняття.

Справедливо мріють про це й викладачі, жаліючись на те, що в наших підручниках

«холодна атмосфера», як висловився один вчитель фізики. З сучасних підручників витравлений процес народження науки, «кухня» відкриття законів, а відповідно, не має залучення юних читачів до мук та перемоги наукової творчості, наші студенти втрачають емоційну співучасть з тим, що вивчають.

Студенти, як правило, в підручнику отримують інформацію для мозку. А відчуття? Останнім часом вибране направлення на те, щоб підручник став не тільки джерелом знань основ науки, але й носієм передових методів навчання.

Тому перед творчим викладачем сьогодні ставиться ще й завдання по створенню захоплюючого, цікавого підручника з диференційованими, творчими завданнями, що сприяють самостійному мисленню студентів та удосконаленню їх здібностей. Творча лабораторія викладача – це свого роду ізоляція від повсякденності. Це самотність – чомусь ми іноді боїмося цього слова, асоціюючи його з нещастям. Але ж художник, створюючи свою картину, безперечно повинен залишитися наодинці з своїм творінням. Надовго замислюється піаніст над розкритим роялем, а поет – над листом паперу. Самотність хоча б на деякий час потрібна викладачу, коли він зупиниться, оглядеться, згадає, уявить свій робочий день і подумки подивиться в очі своїх студентів. І запалає вогонь у його душі, що сприятиме творчому пошуку цікавих ідей. Саме в такі хвилини всі скарги лабораторії викладача приводяться в рух, комбінуються, асоціюються з однією метою – якісної підготовки до заняття, яке здатне запалити маленькі вогники у душах наших вихованців.

Давайте спробуємо зайти в творчу лабораторію викладача, де виношується, формується, народжується заняття. Вона не схожа на таємничу кімнату середньовікового алхіміка або доктора Фауста. Та все ж таки у викладача є особлива «адова кухня», де палає вогонь та є чаша ваг, де працюють, невидимі простому окові найточніші вимірювачі, де б'ється високого навантаження думка, народжується радість відкриття та відвідує тебе горе розчарування, і тоді ти клянеш себе, свою професію, свою справу.

Саме тут, іноді зовсім несподівано знаходяться оригінальні рішення, сміливі думки твоїх студентів, приходять абсолютно несподівані розв'язки складних завдань. І здається тоді, що в таємничій своїй лабораторії і сам ти є найщасливішим відкривачем та творцем майбутнього.

Кожне навчальне заняття, навіть найменший виступ викладача перед студентами, потребує серйозної підготовки. Створення заняття – це перш за все поява задумки, що складається з ряду елементів. Головний з них – матеріал, який належить опанувати і засвоїти на занятті в співпраці викладача із студентами.

Початкова підготовка викладача до занять всіх видів має базуватися на вивченні навчального плану і «Робочої програми» дисципліни, яка затверджена відповідної інстанцією. Потім необхідно скласти тематичні плани відповідно до виділених годин, і переходити до підготовки до занять.

У своїй роботі необхідно постійно вдосконалювати професійні і педагогічні знання. Тому що іноді під час заняття виникають такі ситуації, які збивають з наміченого плану навіть досвідченого педагога. І пов'язано це з тим, що наші студенти міняються з роками. Зміни в суспільстві нерозривно ведуть за собою і зміни в розумінні наших вихованців. Іноді у них виникають такі запитання, які здатні поставити в ступор викладача найвищої кваліфікації. А щоб такі ситуації не застали нас зненацька, потрібно весь час тримати руку на пульсі, бути в курсі всіх справ, що цікавлять молодь, бути для них цікавими співрозмовниками. Ми твердо впевнені в тому, що саме через відношення до викладача формується і відношення до дисципліни, яку викладає даний педагог.

Організація навчально-виховної роботи на занятті залежить від багатьох чинників: рівня фізичного, психічного й соціального розвитку вихованців; наявних засобів

навчання; рівня володіння студентами методами самостійної пізнавальної діяльності; від рівня сформованості креативного підходу викладача до своєї праці та багатьох інших чинників. Педагогічний досвід показує, що проведення однакових занять у паралельних групах, де мають опрацьовувати один і той же навчальний матеріал, вимагає деяких відмінностей щодо використання методів і прийомів навчання і навіть структури побудови заняття. К.Д. Ушинський зауважував, що важливий не сам метод, а передусім ідея, введена з нього.

Досвідчений викладач, який має достатню психолого-педагогічну, фахову й методичну підготовку, проходить ці етапи швидко. А молодому педагогу необхідно ретельно дотримуватися пропонованої технології. Це забезпечить у майбутньому надійний фундамент для набуття професійної майстерності.

Висновки. У результаті нашого дослідження ми дійшли таких висновків.

1. Час вимагає педагога високої професійної кваліфікації, який перебуває в постійному творчому пошуку оригінальності в інтерпретації навчального матеріалу, науково обгрунтованих способів активізації та оптимізації навчання.

2. Для підготовки й проведення заняття викладачеві недостатньо знати дисципліну обсягом програми. Він повинен стежити за розвитком своєї дисципліни, опановувати багато літературних джерел. Щоб навчати, викладачеві треба знати в багато разів більше того, що він надає студентам під час занять, орієнтуватися у найскладніших питаннях своєї науки.

3. Інтегративний характер наукових знань жадає від викладача вміння у процесі формування теоретичних понять студентам спиратися на знання, отримані під час занять з інших дисциплін. І тому викладачеві поруч із програмою своєї дисципліни треба добре знати програми взаємозалежних предметів.

Список використаних джерел

1. Андреев В.И. Диалектика воспитания и самовоспитания творческой личности. - Казань: КГУ, 1988. – 386 с
2. Бенедиктов Б.А., Бенедиктов С.Б. Психология обучения и воспитания в высшей школе. – Мн.: Высш.школа, 1983. – 223 с.
3. Бойко А.М. Оновлена парадигма виховання: шляхи реалізації. – К.: ІЗМН, 1996. – 232с.
4. Маркова А.К. Психологические критерии и ступени профессионализма учителя. /Педагогика, №6, 1995.
5. Палтишев М.М. Педагогічна майстерність і шляхи її досягнення. – К.:Видавець Ешке О.М., 2000. – 119с.
6. Педагогика: Учебное пособие для студентов педагогических учебных заведений / В.А.Сластенин, И.Ф.Исаев, А.И.Мищенко и др. – М.: Школа-Пресс, 1997. – 512 с.
7. Педагогічна майстерність: Підручник /І.А.Зязюн та ін. – К.: Вища шк., 1997. – 319 с.
8. Сисоева С. О. Основи педагогічної творчості: підручник /Світлана Олександрівна Сисоева. – К.: Міленіум, 2006. – 346 с.

References

1. Andreev VI Dialectics of education and samovospityanyya tvorcheskoy personality. - Kazan: KSU, 1988. - 386 p
2. Benediktova BA, SB Benediktova Psychology of education and learning in the school High society. - Mn .: Vyssh.shkola, 1983. - 223 p.
3. Boyko AM Updated paradigm of education: ways of realization. - K .: IZMN, 1996. - 232C.
4. Markov AK Psychological Criteria and Steps teacher professionalism. / Pedagogika, №6, 1995.
5. Paltyshev MM Pedagogical skills and how to achieve it. - K., Publisher Eshke OM, 2000. - 119s.
6. Pedagogika: Uchebnoe posobyie for students Teaching uchebnyh wound / V.A.Slastenyin, Y.F.Ysaev, A.Y.Myschenko and dr. - N .: School Press, 1997. - 512 p.
7. Pedagogical skills: Textbook /I.A.Zyazyun and others. - K .: Higher HQ., 1997. - 319 p.
8. Sysoiev, S. (2006), Fundamentals of pedagogical creativity: textbook / Svetlana Sysoiev. - K .: Millenium